

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor.	— fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.
Egy evre . . .	5	—	Fél evre . . . 8
Fél evre . . .	2	50	Negyed evre . . . 4
Negyed evre . . .	—	—	Egy óra . . . 1
Egy óra . . .	—	—	Egy óra . . . 70

Egyesszám ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Dal a kaszáról.

Voltunk mi már úgy, hogy kifosztott
Koldussá tették e hazát.
Hogy ne tudjon lábára állni,
S megvédelmezni igazát.
Voltunk mi már úgy, hogy kivitték
A fiainkat messzire,
S azt mondták ránk: beszélhet immár,
Nincs semmije, nincs senkije!

Voltunk mi már úgy, hogy kaszával
Kellott ágyukat szerzenünk.
. . . Magyar költők, dalt a kaszáról!
Ez a mi leghübb — mindenünk!
Áldott: mikor a buzatáblát
Hulló renddé ölelgeti;
Áldottabb: mikor a hazáért
Ki kell egyenesíteni!

Most hála Isten — más idő jár,
Most boldogország a nevünk.
Magunk hozunk törvényt magunknak,
S kegyhulladékra nem lesünk.
Magyar királyunk (áldja Isten!)
Ragaszkodik hozzánk hiven . . .
Jó szívét elforgatni tőlünk
Ma nem próbálja senki sem!

Most más idő jár . . . Legalább így
Mondják a bölcséid hazám!
Én nem vagyok bölcs, csak szeretlek,
Kétségbeesve igazán.
Ám higgy nekik — tán végre jobb is:
Ha türeink, várunk, hallgatunk . . .
De a kik látnak, úgy is látnak,
— Jó lesz azokat a kaszákat
Mégis könnyű helyt tartanunk!

Szabolcska Mihály.

A nagy harc.

(Üdvözet a küzdőknek.)

Mindekkoráig a mi pártunkat szá-
nalmas mosolylyal ideálisnak, tehát el-
érhetlen vágyakért küzdőknek kiáltották
ki. Változtak az idők és vele az em-
berek; mert a közjogi alapon álló és
a nemzeti követelményekért küzdő
párt letette a fegyvert. Behódolt kényre,
kegyre, mint Görgey Világosnál. Mi
sem természetesebb, minthogy most
már a 48-as alapon álló pártoknak
kell azokért a 67-es alapon is joga-
soknak ösmert nemzeti követelménye-
kért is sorompóba állni; hátha a ve-
szett fejszék nyele kerül.

Eddig a mi pártunk kitünő hát-
véde volt az egykori nemzeti pártnak
és elég ideális abban a föltevésben,
hogy ha egyszer azoknak programjuk
beteljesedik: a magunké ha'ad egy
lépéssel előre. Ámde ők abdicáltak,
nekünk azonban nem lehet és nem
szabad mást tenni, mint azonosítani
magunkat az eldobott nemzeti követelme-
nyeikkel, mert saját elveink diadalá-
nak bevezetői azok.

Nekünk fel kellett teteleznünk,
hogy, bármily ok vagy körülmény kész-
tette is a volt nemzeti pártot oly fen-
nen hirdetett jogos követelményeik fel-
adására, a beolvadásnál: ott a bástyá-
kon belül mindenkor szószólóink lesz-
nek e kérdésekben, ha nem is nyil-
tan, de erélyesen és hatással.

Azonban első lépésünknek csaló-

dás ért. A kormány és pártja nem-
hogy következetesen örvendene azon,
hogy e tekintélyes és érintetlen erköl-
csi sulyu párt elhagyta a merev ne-
gatió terét és innen elérhető, sőt jogos
és méltányos követelményekért száll
síkra, még neki bősül, mint a bika
a vörös posztótól.

Még azt is tapasztalnunk kell,
hogy legbőszebbek azok, kik eddig
legfentebb lobogtatták a porondon a
vörös posztót. A most folyó parla-
menti harcból az tűnik ki, hogy fáj
nekik a mi aktivitásunk. Azért oly ki-
méletlen, azért annyira eszeveszett a
védekezésünk. Csakhogy a magasabb
körök érzelmeit ellenünk hangolják,
inkább megtagadják létalapjukat, a 67-
szellemét és betűjét. Kétségbe merik
vonni eddig hirdetett jogunkat a nem-
zeti követelményekhez, mint a magyar
vezényszó, magyar zászló, magyar czi-
merhez.

Inkább kinevezik a Gotterhaltét
magyar nemzeti himnusnak és meg-
tagadjatják, mint illetet Kölcsey örök
szép szerzeményét; csakhogy a gyűlölt
dalt el ne hallgattassuk.

Fonák helyzet, bizony mondom,
de nincsen vigasztalás nélkül; mert
akit az Isten megakar verni, annak
előbb eszt veszi el. Alapos a remény
az uralmon levő párt már nem soká
birja, elvesztette lába alól a talajt.
Pusztuljon!

Mi itt lenn áhitattal szemléljük,
lelkesezéssel buzditjuk kicsi, de lelkes

„Esis lesz . . .“

(Hajdu történet.)

Tavasztól késő ősziig nem szünek a
hajduember a földmívelési hangya munká-
ban. Kedvező esztendőben vidáman, elége-
detten cselekszi dolgát. Buzával, gabonával
tele a szuszik és a hombar. Csöves ku-
koricza csörög a padláson. A pinczében is
savanyodik már az ujszürésű bor. A sza-
lonnára hizott disznók is jóízűen majszol-
nak a vályuból; bent az istállóban is ét-
vággyal kérődzik az illatossarju mellett a
kedvencz tehén és az esztendei igától meg-
húzott lovak is kezdik a hust szedni, a me-
zei munkák dandárjának végeztével pihen-
hetvén eleget a késő őszi éjszakán, mely-
nek növekednek a lomha szárnyai, midőn
borongós felhővel takargatja be a méla hold-
világ ezüst poros utját . . .

A hajdu nép is kezdi a szomszédolást
Éjfélekig tanyáztat. Midőn már vadludak
gáognak a sötét égbolt felhő rengetegei

közül és az éjszakának nyulik, hosszabb-
dik homályos szárnya a nap rovására, mely
beteg, bágyadtan tekint vissza az egri
hegyek felől a tarolt, elhagyott mezőre, hol
hűvös eső csapkodja a kint felejtett, rohatag
vöröstök bibiresós oldalát.

Bent a városban jeles ház a Bodor
Nyakas Sándorék országutszéi háza. Apró
ablakából barátságosan pisllakol a mécsvi-
lág az alattomos éjszakába. Onnét gyakran
hallatszik czitora szó is . . . Vidámkedvű
öreg özvegy Bodor Nyakas Sándorné szü-
letett Csiha Kata néni. Legényfiai vezetik a
gazdaságot, mely bőven terem mindent a
mi a hajduházhhoz szükséges. Az ablak-
alatti kiskertben, a nádfélszeres kasokban
még ákáczirágúezet is fonszámra horda-
nak a tikkasztó nyári időben azok a bo-
londos mérgű és mégis oly igen-igen hasz-
nos, kedves méhikék . . . Azért érdemes
ezt itt megemlíteni, mert nagy atyáink,
nagyanyáink egyszerű idejében arról is ne-
vezetes volt öreg Bodor Nyakas Sándorné

született Csiha Kata, hogy felette kedvelte
a meleg mézes bort, de olykor-olykor a mé-
zes pálinkát is, melyet a saját kis üstjén
főzött . . . Akkor még minden jómódu haj-
duháznál volt kisüst. Vitriollal pancsolt
spiritusszal nem mérgezték a népet.

Ha tehát a felhős hosszú őszi éjsza-
kák kezdetével a szomszédagsból begyűltek
öregebb-fiatalabb népek az országutszéi
Bodor Nyakas házba tanyáztatni, a mécs-
világbeli olajat, kanóczot nem sajnálta Csi-
ha Kata néni. Jó maga felkapaszkodott az
ajtó mellé, a széles boglya kemenczéhez
tapasztott magas kuczikba, onnét nézte mi-
ként durákoznak a fiai a legény barátaikkal,
onnét hallgatta a szomszéd asszonyoknak,
embereknek beszélgetését a világsorjáról.
Leginkább a szalmátfonó asszonyok nyelve
pergett (a széles világon párját alig talál-
ni a nánási hajdumenyecskék pergő nyelvének)
a férfiak pedig, hűvelykujjal nyomkodva a
pipába a szerzőgösen égő dohány csörme-
léket, a báránybőr sipka alól bologattak.

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed.

csapatunkat ott fent a csatasorban a nemzetnek örök jogaiért való küzdelmébe. Mi tudjuk, hogy táborukban az igaz, az elévülhetlen, megdönthetlen nemzeti eszme, mely győzhet vagy legyőzhető; de fel nem adható soha!

Amiért most küzd a párt, már a hatalom szemében sem lehet hiú, meddő ábránd; mert hiszen legbuzgóbb támogatói, legerősebb oszlopai vallották ama követelményeket hosszú éveken át programjuknak.

Hogy most Apponyiék fölös teherként kiszóráják azokat kosarukból, hogy emelkedhessenek, a józan gondolkozó előtt nem teszi azokat kevésbé jogosaknak, vagy a 67-es alpból kevésbé folyónak, mint eddig vallották.

Az elv nem változik meg, sem ha gazdája szegre akasztja, sem ha gazdáját akasztják szegre.

Üdvözljük nemes harcosainkat, hogy megösmerve a helyzet súlyát; a nemzeti párt behódolásával felvette programjába a nemzeti követelményeknek emez elemi részeit is, mert ezzel is, ha sikerül, egy lépést teszünk teljes önállóságunk felé.

A harc kegyetlen mindenkor. Látványosságnak kietlen, a küzdőkre veszedelmes; de meg kell vivni, hadd szaporodjon nemzeti történelmünk egy újabb aranylappal, melyen e küzdelem iratik meg.

Éljenek a derekak, ne csüggedjenek! A nemzet méltányolja tetteiket.

Dr. B. P.

Csak olykor vetettek oda egy-egy csintalan szót, a mire támadt is azután a jövéru asszonyok részéről köhögés, kahogás és hejnye, ajnye . . .

A ki azonban a pislamécs szegény világánál, a süldőhány nehéz füstjén át a kuczikig elért tekintetével, megügyelhet, hogy Kata néni sűrűn nyulal a fejével egy magas kemence torokra, hol másesetekben a czirmos macska melegítette horpaszát, és duruzsolta az elégedett macskák nótáját; de mikor Kata néni a kuczikba telepedett, siccz volt a torokról a czirmos macskának, mást melegített ott Kata néni . . . Potrohos csuporban állott ott az ákácvirágmézes bor. Az öreg Kata azután nyulkált oda oly sűrűn; mert a Csiha faj olyan okos faj Hajdunánáson, a bort leginkább felé helyezi a víznek, melybe (szerintök) belefördőzik a béka! De nem megszólás ez az irás, egyszerűen magyarázat, hogy Kata néni miért kedvelte oly felette a bort és hogy ezen éjszakai tanyázás közben is miért ragadoztak a szemei. Lám micsoda csodás hatású szer ez a méz. Kata néni a torkát loesoltatta mézes borral, mégis a pillái ragadoztak, éppen mintha mézzel kenődtek volna meg . . .

Már a fiatalok is észrevették, hogy Kata néni miként szundikál, miként bölintgat a kuczikból, hát szólt is neki a nagyobbik fia, a Sándor:

— Feküdjik le idesanyám! Mit gyötri magát . . .

Új szabó üzlet.

divatu **angol** **kelmékben**. Üzletemet a mai igényeknek megfelelően nagyvárosi modorban vezetem s évégből kitünő munkaerőkről gondoskodtam. Hosszu évi tapasztalataim, valamint legjobb igyekezetem és szolid elveim reményleni engedik, hogy kifogástalan munkával a t. közönség meglegedését ki fogom érdemelni. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Amerikai szakipari állapotok.

(Egy magyar mészáros segéd levele Amerikából.)

Berák Pál volt budapesti mészárossegéd kivándorolt Amerikába. Most onnét alábbi nagyérdékű cikket küldte a „Mészárosok és Hentesek Lapjának“ eme kiváló intelligentiájú iparos, kiről, sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy a körülmények elkényszerítették őt hazájából, reméljük azonban, hogy mielőbb kedvező körülmények közé jut s vissza fog térhetni hazájába. Az érdekes cikk, mely bevezetésében sok megszivlelni való tanulságokkal szolgál azoknak, kik Amerikába készülnek, de emellett érdekesen hivatkozik Szávay Gyulának, a debreczeni kamara kiváló titkáranak, Amerikai tanulmányára is, így hangzik:

Az új világból köszöntöm magyar szaktársaimat s mindjárt azzal kezdem leveletemet, abból az édes Magyarhonból senki se vándoroljon ki. De ha már mégis, a körülmények kényszerítő hatása atatt kivándorolnának, úgy figyelmeztetem mindazon szakiparostársaimat, kiknek megélhetése lehetetlenné válna: óvakodjanak neki indulni Amerikának az angol nyelv tudása nélkül; mert itt iszonyu megpróbáltatás vár rajuk. Először a mészáros mesterség az otthoni fogalmak szerint nem is létezik. Lehet otthon valaki a legjobb, legügyesebb mészáros, itt nem tud semmit sem, mert egy a vágóhídi-, mint az üzleti munka, más-más módszer szerint folyik. A gyorsaság szempontjából, minden téren alkalmazott gépek, kényszerítik a munkásokat, az állatok más módon való feldolgozására. Ugyszintén az üzletekben való elárusítás is más módon történik. Ez az oka, hogy munkásaink, ha még olyan ügyesek lennének is, pláne az angol nyelv tudása nélkül, itt nem boldo-

gulhatnak. Különben is, úgy az első rendű vágóhídi munkákra, valamint az üzletekben való elárusítói állásokra, nagyrészt bennszülött munkásokat alkalmaznak; azok pedig féltve őrzik posztójukat a bevándorlók szemében. És ezen jellemvonásuk minden terén nyilvánul. A legnagyobb energiával igyekeznek az idegen munkásokat háttérbe szorítani. E szerint szakiparosaink nem is kaphatnak mashol munkát, mint a hus-, illetve a conserv-gyárakban és a szalámikolbász gyárakban, ahol szintén nagyrészt az amerikai munkás áll elől, a bevándorlók csakis az alsóbb rendű, nehezebb minőségű munkára alkalmaztatnak. Azért, ha valamelyik honfitársamat akár sorsa, avagy vagy ez utra kényszeritené, igyekezzék, tanulás révén még otthon elsajátítani az angol nyelvet, legalább részben. Mert itt arra nagyobb szüksége lesz, mint mesterségének tudására az otthoni értelemben.

Szakmánk minden ágában, u. m. vágóhídon, üzletben, henteségnél, kolbászmezők készítésénél állja meg bár helyét, itt újra inas lesz. Munkát, a nyelv, nem tudása miatt, csakis kolbászgyárban kaphat. Ott pedig a legnehezebb munka vár rá. A ber, mint a fele „grüner“-nek, miként itt gonyolják a jövevényeket, naponta 10 órai munka után 1 és fél, 1 és háromnegyed dollar. En természetesen teljes igyekezetem összeszedtem, hogy valamivel feljebb vihessem és mert a német nyelvet tisztán beszélem, német munkások közé kerülve North Chikagóban kaptam már 2 dollárt, de mi hasznom van belőle? Ugyanis a kolbászgyárak a nyári szezon alatt kevesebbet dolgoznak és persze csak az új munkásokat küldik el, az amerikai öreg munkás az marad. Innét, hol idáig voltam, az „Omaha Packing House“-ból is elküldtek a 2500 munkás közül 800-at. Nos, hát tessék most keresni más munkát, ha még beszélni sem tud az ember. Bizony nagy csalódás éri azokat, kik ama reményben vannak, hogy itt tárt karokkal fogadják. Én is, habár tudok nemetül és mar dadogok és értek keveset angolul, mégis 10 nap óta járom ez óriási labirintot, melynek nagyságáról fogalmat alkothatnak, ha leírom, hogy a város hossza 24 és szélessége 18 mérföld. Itt aztán járkalhat szegény honfitársunk, bizony hiába kérdezősködik, legfeljebb ha sokat beszél, amit az amerikai nem szeret. rá rivall: Ge tyou gone! aztán mehet tovább,

De attérek hát tulajdonképpen tárgyamra.

Látogatás Armouréknál.

Amikor megérkeztünk ez óriási világ városba, melyet méltán neveznek a világ pulzusának, fölöttebb kíváncsi voltam, a már annyiszor emlegetett, a világ legnagyobb vágóhidját megtekinteni. Kedves honfitársunk Weszelinovits ur, ki már évek óta amerikai lakos, teljesítette e kívánságomat. Látva ez óriási forgalmat, mely a magasban iszonyu gyorsasággal száguldó villanymotorokkal hajtott vonatokat, a föld színén összevissza futó gőz és villanyos vonatok és föld és víz alatti vasutak és a Chikagót keresztül kassul átszelő vízi csatornákon a gőzhajók segélyével irtózatoss zajjal, gyorsasággal és pontossággal, az óramű pontosságával történik, látva továbbá az óriási kocsis és személyforgalmat, mely minden rendőri assistentia mellőzésével történik, eszembe jutnak a mi folyton haragvó és gorombászkodó rendőreink, kik, ha valahol néhány kocsi összetorlódik, fejét vesztve, kocsit, kocsivezetőt fenyegetve és kiabálva tehetetlenül futkosnak ide s tova.

Szabad Hajdu.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Debreczenben **Kossuth-u. 8 sz. alatt** a színház mellett (Dr. Rothsneknak ur gyógyszerháza tőszomszédságában) egy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett **férfi szabó üzletet** nyitottam. Raktáramat dusan felszereltem bel- és külföldi szövetekkel, különösen a legújabb

Kiváló tisztelettel **INCZE SÁNDOR**, férfi szabó és szabász.

Addig az amerikai rendőr nyugodtan, tapintatosan és ügyesen segít emberen és állaton egyiránt. De nem akarom vádolni az otthoniakat, hanem mert éppen utba esett hát ezt is megjárom, tanulhatnának ők is ezektől. Kiértünk tehát a vágóhid kapujához és megvallom őszintén, hogy mikor megálltunk a világ legnagyobb vágóhidjának kapuja előtt — mely még csak olyan cifra sincs, mint a budapesti — kárörvendően mosolyogtam, hogy fogom én lefőzni most amaz állatást, melyet Szávay Gyula bocsátott közre, e vágóhid forgalmát illetőleg. „Tul a tengeren” című Amerikat és ipar-kereskedelmét ismertető könyvében. — De bezzeg mikor beleptem az egyszerű kapun, kezdtem nem mosolyogni, hanem azon igyekeztem, ha már idaig elhoztam épen drága csontjaimat, isten kegyelméből, hát valahogy el ne gázoljon a lohaton de s tova vágató, kurjongató hajcsárok, és sáfárok serege. A levágásra szánt marha, nagyrészt az a szarv nélküli, törpe növésű amerikai faj, mely az olcsóbb nemű húst szolgáltatja. Van aztán rövidszarvu, hasonló a mi lengyel riskánkhoz, ezek aztán nehéz, hizott első minőségűek és aránylag drágábbak is, de erről majd más alkalommal.

Nohát itt voltunk! Körültekintve, ha nem látna az ember a levágásra hajtott állatokat, melyeket magasan a levegőbe épített zárt, fedett fából épült folyosókon át hajtának a vágóhidra; azt hinné, hogy valami rengeteg nagy gyártelepen van. Az otthon ismeretes vágóhid itt ismeretlen. — Elmentünk aztán jó félorai gyaloglás után a világ legnagyobb vágóhidjára „Armour”-hoz, kinek saját vonatai és óriási gyártelepe csodálatra méltó. — Bizony most már hittem Szávaynak. Bevezetik az embert tiszteletteljesen egy elegáns váró terembe, hol egy fekete kepű, egyenruhas gentleman leüléssel kínált meg és jelenti, hogy a kalauz ur rögtön itt lesz. Jön is aztán hevesen egy egyenruhás uri ember, ki minden látogatónak a gomblyukába egy művésziesen készült kis csont-sonkát fűz és a telepnek egy leírását átadja. Aztán kifogástalan udvariassággal felszólított, hogy kövessük őt.

Először bemutatta a gyár hajtóerejét, a gépházat, mely látványosságot képez. Azután bevezetett egy kellemes kis szobába, mely, alig vettük észre, felvitt a második emeletre a sertésvágóhidra, hol óránként 800—1000 drb. sertést ölnek le. Bámulatra keltő a gép ezen ügyes összeállítás, mely lehetővé teszi, az emberi erő megkímélésével, ez óriási mennyiség és forgalom gyors lebonyolítását, egy nagy kerék, mely automatikusan forog és körül kapcsokkal van ellátva. Két oldalról két akol veszi körül. Mindket oldalon egyszerre 100—100 drb. sertést engednek be, hol mindkét oldalon két-két munkás áll a kerék mellett és a kapcsokat ügyesen a közelükbe szorult sertések hátsó bal lábára kapcsolják. Az így fogott sertést a kerék magasba emeli, fenn szintén mozgó vasgerendára gördül a sertés egy kis kerék segítségével, amely gerendán magától begördül az ölő-fülkébe. Ott aztán áll két gentleman, az egyik az első lábat megfogja az eleje gördülő sertésnek, mintha bucsuzni akarna tőle és későt a sertés torakába döfi. De ez oly gyorsan történik, hogy az ember csak a tova gördülő sertés kibugyanó véréből látja, mi történt. A megszurtt sertés önmagától gördül tova a forrázó fülkébe, onnét ismét gördül magától a kopaszítóba, hol a munkások serege ügyesen, kézből-kézbe adva tisztára kaparja, mossa és heretválja. Innen ismét más fülkébe gördül, hol már várják a felvágók. Nincs sehol

semmi zaj a gépek zakatolásán kívül; sem beszéd, sem civódás, mert folyton oda kell vigyázni a munkásnak. A legesekelebb mulasztás is a munkást terheli, mert a sertés, amint a nagykerék elfogta, addig meg nem áll, amíg teljesen tisztán, széjjel hasítva a jégkamrába nem kerül. Amint a felvágóhoz ér, az egyik csak egy ügyes metszéssel a hasat vagja fel, a másik a belet fordítja ki, a harmadik a mellet vagja fel, a negyedik a tüdőt veszi ki és így gördül az állat kézről-kézre, soha egy pillanatra meg nem állva, végre lassan széthasítva a jégkamrába ér, honnét a csomagolóba és a vasutra továbbittatik.

Innen aztán mentünk tovább a marhavágóhidra, mely a negyedik emeleten van. Itt újabb meglepetés várt reánk. Hosszu, keskeny vagonokban kettesével vannak bezárva az állatok. Ezen vagonokat automatikus erő lassan magas állványok alá vonja. Az állványokon várják az aldozatokat az „ütők”, felfegyverkezve, a minálunk „pigé”-nek nevezett ütőfejével. Gyakorlott, ügyes munkások, akik egyellen ütessel az alant, a vagonban mit sem sejtő állat fejére lesujtanak és elkabítják őket. E pillanatban egy a vagon mellett álló munkás, a vagon oldalán egy gombot megnyom, a vagon oldala kidől és hidat képez, melyen az elkabult állat kihemperedik.

Egy másik munkás a már a magasból lefüggő lánczkapcsot gyorsan az állat két hátulsó lábára illeszti, mialatt a gép már vonja a magasba azt és felvonja úgy, hogy a fej egy méter magasságban van a padoktól. Lassan gördül ismét tova, hol két oldalt várják a „szurók”. A kést a nálunk sertésszurónak nevezett módon döfik az állat szegyeje és nyaka közé. Ismét mások már készen várják az óval-szerű vértalakkal és az állatot, mely magától gördül tova, kísérik, amíg ki nem vérzik. A kivérzés után a gép lassan lebocsátja az állatot a földre szép sorban. Ott meg már várják a börtmetszők, görbe késekkel és a sirtelők. A hátsó lábakat felsirtelik és bemetszik. Ez alatt a börtmetszők a szegyfőtől a farokig csodálatra méltó, két rendkívül ügyes börtmetszéssel, ami bámulatra ejtett, gyorsan elkészülnek és ismét a két kapocsba akasztva a horgokat, átadják a gép karjainak az állatot, melyet az ismét a levegőbe von és tova visz, mindenütt megkímélve a munkást az emeléstől. Egyszerű fogásra más és más sinre vezetheti a munkás az állatot. Itt aztán először ismét az az eljárás kezdődik, mint a sertéseknel.

Egy ügyes munkás egy metszéssel schlüssel, a másik a hasfalat hasítja fel egész a porczogóig, a harmadik a belet és a paczait dobja a már készen álló kocsiába, melyet ismét a gép von be a paczal- és béltisztító helyiségbe. Azután gördül az állat a bört ledolgozókhöz, itt addig megáll, míg a bört leun van. Innen tova gördül a hasítókhöz, itt épen úgy, mint nálunk a marhat vagy borjut ketté hasítják. Mikor már ketté van hasítva, hosszú nagy bárdokkal, (megjegyzendő, hogy a bárdok mind átszelik) akkor ismét tova gördül a hústörők és mosókhoz, hol a legkisebb piszoktól és vértől megtisztítják a húst. Onnét aztán lassan tova gördülnek a fél darabok egyenként a jégkamrába. Ott 1—2 óráig függenek, aztán kihűtve ismét tova gördíti a húst a gép a csomagolóba, hol, mint nálunk a borjut, fel fertályozzák és először papirosba, majd tiszta vászonba csomagolják, bevarrják és a vonatokra rakják. S ez mind a legnagyobb ügyességgel, a nálunk ismeretes kapkodás és veszekedés nélkül, gyorsan történik. A

gyár feldolgoz mindent, amit a vágás létre hoz.

Mindent alaposan megtekintettem. Kolbászgyára mintaszerű, szappangyára csodálatos. A durva szappantól kezdve a lefinomabb pipere-szappanig, mindent készít. Armour saját vonatain Amerika minden tájára elszállítja czikkeit, melyeket önmaga dolgoz fel.

De nem csak ez az egyedüli nagy vágóhid; van több is. Am ez a legnagyobb és a Schwift-é.

A „stockyard” összes alkalmazottainak száma körülbelül 60,000 személyre tehető. A napivágás forgalma 60—70,000 drb. szarvasmarha. 160—170,000 drb. sertés, 15—18,000 juh és 4000—4000 borjut, 15—18,000 sertést, 16,000 juhot és 1500 lovat, mely anyagnak elszállítására készen áll 3000 vasuti kocsija. Ezek után fogalmat alkothatóak a forgalom óriási arányairól; mely minden téren bámulatra ejti a szemlélőt.

Chicago, 1903. április elején.

Berák Pál.

Domokos Márton

debreczeni főbíró és kora. 1725—1764.

Irta Zoltai Lajos.

Az erdélyi református főconsistorium tehát körülbelül a D. M. főbírósa elején barátságos kiegyezés útjára terelte a vitás ügyet.

Főbírónk, másfelől Várad Inczédi József collegiumi kurator, br. Wesselényi Ferencz, br. Bánffy László stb. erdélyi főurak között e lenk levél váltás indult meg.

Az erdélyiek, akik 1729 ben a már 94 ezer frtra növekedett hatralékos taxából elébb 34 ezret, kevéssel ezután ismét 20 ezeret hajlandók voltak elengedni, tiz év múlva, midőn a restantia 100 ezer frt haladta, negyvenezer frttal is megelégedtek volna. Hogy pedig a debreczeniek szívesebben reá álljanak az alkura, Inczédi József collegiumi kurator azt ajánlotta Domokos Martonnak, hogy e negyvenezernek csak — felét fizesse a város az enyedi collegium pénztárába ezt is nem taxa vagy census, hanem adósság czimén, ami jobban illik szabad királyi városi rangjához; azt se bánják, ha ez összegről 6% adós levelet ad. A másik 20,000 frt. kamatait pedig örökös Bethlen alapítványként fordítsa a debreczeni főiskola tanárai és szegény tanulói javára. Mert „mily nagy jó volna a mi velünk teendő transactio alkalmaságával a kegyelmek szép scholájának is valami állandó fundust csinálni.”¹⁾

Bármily nagylelkű s bármilyen előnyösnek látszó is ez az ajánlat, Debreczen régi jogállásánál fogva s a nagyon megterhelt polgárság érdekében Domokos Márton kénytelen volt ezt is visszautasítani. 1745-ben már tizezre szállott alá a követelés. Debreczen továbbra is ragaszkodott a maga jogi védelméhez s bátran hivatkozhatott ismét arra, hogy „a debreczeni iskolának egész gondja nyomorult városunkra nehezedett.”

Mindazonáltal késznek mutatkozott bizonyos kisebb summával, 7000 frttal egyzersmindenkorra megváltani tartozását, ha Bethlen Gábor alapító levelét visszakapja; és az egyezséget az összes consistorialis méltóságok, az enyedi professorok, senior és contrascriba aláírják.

¹⁾ Ugyanattól levél 1739-ből.

(Folyt. köv.)

Balkányi fényképész.

Debreczen, Piacz-u. 81.

A fényképezés valamint a festészet terén külföldön szerzett gyakorlatom által képesítve vagyok művészi munkát és különlegességet előállítani. Képnagyítások, platin, akvarell festmények. Együttal felhívom a t. közönség figyelmét dusan felszerelt raktáramra fényképezési cikkekben, mely minden irányban versenypes. Amatőr vevőim ingyenes oktatásban részesülnek, valamint díjmentesen használhatják kifogástalanul felszerelt laboratoriumomat. A t. közönség pártfogását kérve, egyuttal biztosítom áram méltányosságáról valamint lelkiismeretes kiszolgálásról.

Tisztelettel BALKÁNYI fényképész.

Délutáni levél.

(Rákóczi esztendejéről.)

Azon kétszáz év óta, mióta a Rákóczi Ferencz vitézei zászlót bontottak hazáért, szabadságért, még mindig nem haladtunk annyira, hogy az osztrák nyuzóktól megtisztítottuk volna e szép országot. Nem pedig azért, mert az osztráknyuzóknak veszett komondorjai a saját fajunkból válnak ki. Ezek csaholják, ezek tépik legelvetemedettebben a magyart, hahogy már a betolakodott osztrák nyuzók ellen gyürkőzni kezd.

És most sem ünnepelhetünk békén, lelkiörömmel a magunk gyönyörűségére; pedig holnap, az az május hó 10-dikén, 200 éve, hogy II-dik Rákóczi Ferencz fejedelem zászlói sasszárnyai-ként libbentek fel a határhegyek ormáról. Akkor is az osztrák nyuzók törvénytírása és féktelen garázdálkodása rontotta, keserítette a hazájában árvult magyart és ha körültekintünk, fájdalmasan tapasztaljuk, ma sincs különben. Az osztráknyuzók komondorai ma is törvénytelen állapotban tartják az igába hajtott nemzetet. Nagyokunk van tehát, hogy ünnepeljük Rákóczi vitézeit, a fejedelmet, kik a szebb jövőnkért akarták megteremteni és kik értünk mindent, de mindent áldoztak.

Lelkesen fogadjuk tehát, hogy Debreczen is, május 22-dik napján, fényes Rákóczi ünnepre készül és áldoz a nagynak a házi oltáron. De nem kevésbé jól esik nekünk nyilvánosságra hozni, hogy a polgárság köréből számosan fordultak hozzánk, a kik még többet is akarnak tenni. Nevezetesen, hogy vegye ki részét Debreczenváros és polgársága a kurucz fővárosnak, Kassának az országos Rákóczi ünnepéből is, mellyel egyidejűleg Rákóczi korbéli ereklye kiállítását is rendeznek. Azon felhívásnak a közlésére kértek fel tehát több oldalról is lelkes debreczeni polgárok, hogy a kurucz főváros gyönyörű, országos Rákóczi ünnepére városunkból is zarándokoljanak sokan, lehetőleg tömör kiránduló csapatban és lehetőleg, hogy ott a város is képviseltesse magát. Mi örömmel csatlakozunk e felhíváshoz és reméljük, hogy Debreczenben akad olyan egyesület, vagy akadnak oly vezető férfiak, kik a kassai Rákóczi ut rendezését keresztül viszik. Olyan időket élünk ma is, midőn nem ünnepelhetjük eléggé, eleget a szabadsághősök dicső emlékét és példáit a megalkuvó törpék elfajulásával szemben.

Paulus.

**Hatóságilag engedélyezett
üzletfelosztási
végkiárulás.**

Kis leányok.

Ti vagytok szépek kis leányok!
Kik olyan hamar balni vágytok,
Ha egy virágot porba vesztek...
S aranyból hordtok kis keresztet!

Ha a földről...

Ha a földről kilobbanna
A poézis, lágy dal, eszme,
S rut kenyérharcz viharába
Lenne minden eltemetve.

És e harciban megszületne
Egyetlen egy bakfis álma...
Könnyű szárnyán a poézis
Visszaszállna... visszaszállna.

(Debreczen.)

Zivuska Andor.

NAPI HIREK.

Isteni tiszteletek.

Nagytemplomban János Zoltán lelkész, Kistemplomban Csighy Andor s. lelkész, Újtemplomban Biró Ferencz h. lelkész, Isplálytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, Csapó-kerti imaházban Kovács János népisk. felügyelő.

Délután Jánosi Zoltán kate magyarázatot tart a nagytemplomban.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 9. órákor Materny Lajos főesperes d. e. 10 órákor Máté Károly segédlelkész.

A magyar hadsereg mellett.

A Kölcsey vármegyéje Szatmárvármegyé tegnapi közgyűlésén egyhangulag elhatározta hogy a képviselőházhoz kérvényt intéz az önálló magyar hadsereg felállítására. A Kölcsey vármegyéjének ezen hazafias, nagyjelentőségű példáját bizonyosan más vármegyék, így elsősorban Hajdúvármegyé is követni fogják, hisz amiért Szatmárvármegyé lelkesedik, az minden magyar sziv, minden igaz magyar lélek forró óhajta. A Kölcsey vármegyéje alaptörvényeinkre, királyi esküvel szentesített jogainkra támaszkodva követeli az önálló magyar hadsereg létesítését, következő szavakkal fejezve be a nagyérdemű, hazafias kérvényt:

„Mi... életünket és vérünket... áldozva sokszor megmutattuk a multban ősi erényünket, király hűségünket... Bizalmam az ősi erényben!... így szól Ő felsége, mint magyar király, jelmondata... Elég volt a bizalmatlanságból — mondta feledhetetlen emlékü védasszoayunk Erzsébet királynénk. Bizzék meg tehát bennünk Ő Felsége és a Felsőges uralkodóház, hogy még nem feledtük el „életünket és vérünket“ áldozni a királyhűségért; bizzék meg abban, hogy „Istenért, Királyért és Hazáért“ mindig készek vagyunk küzdeni, de idegen államérdekéért nem. — Ez érzelmek hatása alatt állunk, midőn egyhangú határozatunkat meghoztuk, s kérjük azt megvalósítva az önálló magyar hadsereget felállítani, hogy Istenért, Királyért és Hazáért lelkesülve, egy újabb dicsőségteljes ezredévet irhassunk be nemzetünk történetébe. Kölcseivel kezdtük,

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy más vállalkozás miatt

**kézmű, vászon, rövidáru
kereskedésemet felosztatom.**

Az összes áruk felette olcsó árért adatnak el. — Berendezés eladó.

Tisztelettel **MAYERING GYULA.** Piacz-utcza.

vele is végezzük feliratunkat, idézve az ő szavait:... Mit akartok? Isten a milliomokat nem azért szorítá vizek és béczek közt közös határba, hogy a temérdek erőt egyenként széledeztve, mindennapi gondok emészék fel. Amit apáitok nem tettek, azt nektek kell megtenni; de sohasem fogtok semmit sem tehetni, hanem ha egyetemi hűv, egyetemi erő, egyetemi lelkesedés gyű sokaságtokból... Egyesüljünk tehát közös akaratral, közös erővel, hogy megvalósuljon az önálló magyar hadsereg s bekövetkezzék ennek megvalósításával a haza és mindnyájunk boldogsága és akkor testté válik ő felségének is az az óhaja, melylyel az 1865—1868. évi országgyűlést 1868. évi december 10-én berekesztette: „Boldog fejedelme csak boldog országnak lehet...“ A haza iránti szeretettől áthatva, ő felsége iránti törhetlen királyhűségünk erzetében, a jog, törvény és igazság nevében kérjük az önálló magyar hadsereg megvalósítását.

Presbiteri gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma f. hó 10-dikén, vasárnap délelőtt 10 órákor presbiteri gyűlést tart az egyház tanácsstermében. A tárgysorozat 29 pontból áll.

Házasság kötéseik.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Petró István—Kübecher Ilona, Révész András—Szilágyi Juliánna, Tóth István—Tóth Klára, Komlósi Lajos—Mike Mária, Csonka Károly—Sinai Lidia, Buseku József—B. Nagy Róza, Báncsi Sándor—Kerékgyártó Juliánna, Bödő Bálint—Nagy Juliánna, Baráti Imre—Kerékgyártó Ilona, Kónya József—Báthori Juliánna, Horváth Gyula—Horváth Mária, Hevele Ferencz—Horváth Eszter, Tulnyik József—Szálkai Mária, Törő István—Ujfalusi Zsuzsanna, Horváth Lajos—Román Ilona, összesen 15 pár.

Kubelik és menyasszonya Budapesten.

Kubelik Jan, az immár világszerte ünnepeelt hegedűművész párnap óta Budapesten időzik menyasszonyával: gróf Csáky-Szell Marianneval, továbbá leendő apósával Szell Farkas táblai tanácselnökkel, annak nejevel és Schwab Lajos zongoraművésszel, Kubelik állandó kísérelőjével. A társaság Abbáziából jött el fővárosunkba, ahol vasárnapig marad. Kubelik Abbáziában nagy hangversenyt rendezett szalonjában, ahol megjelentek többek között a luxemburgi nagyhercegnő és a tengerparton időző arisztokrácia összes tagjai, akik nagy lelkesedéssel ünnepelték a nagy hegedűművészt. Tegnapi este a Bajazzo-kat és Mader balletjét nézte végig Kubelik, aki bájos menyasszonyával egész estén át központja volt a közönség érdeklődésének. A zseniális hegedűs szorgalmasan tanulja nyelvünket s remélhető, hogy olyan kitűnő m. sternő mellett, mint Szell Marianne, hova-hamarább egészen magyarrá lesz a hazánkért amugy is régóta lelkesedő fiatal művész. Kubelik vasárnap reggel Debreczenbe kíséri menyasszonyát, onnét pedig egyenesen Londonba megy, ahol a szezonban több hangversenyt rendez. Esküvője augusztus végén, vagy szeptember elején lesz.

Eljegyzés.

A debreczeni fiatalság egyik rokonszenves, kedvelt tagja Nyiri Géza államvasuti hivatalnok, Hermann bátyánk, a legrégebb

debreczeni lapkiadó fia eljegyezte Latzkó Felice-t, Löfkovits Arthur sógornóját, Budapeststről.

Eltűnt 800 korona

Bikfalvy Istvánné hentes üzlettulajdonos ma délelőtt jelentést tett a rendőrségnek, hogy Rákóczy utcza lakásán a szekrényből eltűnt 800 korona készpénze. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

A torna és kerékpáros egyesület

titkársága értesíti a tagokat, hogy a helyi vasútra az egyesület tagjai 4 koronáért válthatnak kedvezményes bérletjegyet. A tagok névsora künn van az igazgatóságnál és így igazolás nem szükséges.

Hirlapi kacska a polgármesteri értekezlet felől.

Az egyik vidéki laptársunk hirlapi kacsát bocsátott közre az országos polgármesteri nagygyűlés felől, melyet f. hó 18—19-ik napján tartanak meg itt Debreczenben. Azt a hirt tárgyszította ugyanis vidéki laptársunk, hogy: „a polgármesterek értekezlete egyelőre elmarad. A zavaros politikai helyzet miatt halasztották el a gyűlést bizonytalan időre.» Mivel ez a hír alkalmas a meglepetésre, mi utána jártunk a valószínű helyen, honnét megczáfolják az idétlen hirlapi kacsát. A polgármesterek debreczeni nagygyűlését igenis megfogják tartani a jelzett időben; sőt az iránt az ország minden részéből a legnagyobb az érdeklődés. Ez az igazság!

Megakadályozott öngyilkosság.

Id. Gáspár Péter a legszerencsétlenebb apának vallja magát. Két fia van, mind a kettő elzúllott, rossz fiu, kik ösmeretes zsebmeteszök és a rendőrséggel gyakran kerülnek összeütközésbe. A két fiu egyike, Gáspár Péter legutóbb Szegeden járt és ott is összeütközésbe került a büntetőtörvényvel. A szegedi vizsgálóbíró nem találta fel Gáspárt, elrendelte körözését és letartóztatását, a minek következtében a debreczeni rendőrség szüleinek lakásán leis tartóztatta a zsebtolvaj fiut és Szegedre kísértette. — Az elfogott fiu apja csak tegnap tudta meg, hogy fiát már ismét bezárták. A boldogtalan ember e feletti bánatában annyira elkeseredett, hogy felesége előtt kijelentette, ő tovább nem viselheti el ezen szégyent, megválnak az élettől. Egy észrevétlen pillanatban magához vette revolverét és eltávozott hazulról. Felesége utána ment és a kapott utbaigazítások alapján a Kossuth utcza temetőben meg is találta férjét. Ott ült a szerencsétlen ember egy sirdombon, mellette a revolver és könnyezett. Felesége a 16. sz. rendőrt is magával vitte és ketten addig beszéltek az öreg Gáspár lelkére, míg végre átadta a revolvert a rendőrnek és megfogadta, hogy nem válik meg az élettől. Az öreg hazatért feleségével, de kijelentette, hogy fiáról, kik öreg napjaira annyira meg-

keserítették, hallani sem akar többé, elüzi őket házából.

Hangrerseny és majális.

A debreczeni ev. ref. tanítóképző-intézet ifjusága, a debreczeni ev. ref. tanítóképző-intézet tanárkara és a debreczeni ev. ref. tanítótestület pártfogása mellett 1903. május hó 16-án a nagyerdő „Vigadó“-ban ifjusági „Segélyző Egyesület“-nek javára hangversenyyel egybekötött zártkörű majális rendez.

Felismert öngyilkos.

A kadareci csárda mellett öngyilkosságot elkövetett napszámos kiletét már megállapította a rendőrség. Az öngyilkos Hegymegi István debreczeni illetőségű napszámos. Az öngyilkos élete a legtragikusabb volt. Első felesége öngyilkossággal vett véget életének, nem okára pedig feleségének halála után 14 éves leánya akasztotta fel magát. Hegymegi két év előtt újból megnősült és ez a második felesége pedig 8 hó óta beteg. A sorsüldözött ember a ránehezedett csapásokat nem bírta elviselni, a halálban keresett menedéket.

Ferbliz a kupében.

Tegnapelőtt éjjel a munkács-lavocnei vasut vonalán, a kis-szolyvai állomáson, megrendítő eset történt. Hirsbein Lévi, Schram Dávid és Lux Móritz Szomotorról valami ügyben Galiciába utaztak. A batyui állomáson találkoztak Spitzer Nathánnal, aki szinten Galiciába akart menni. A négy ember egy kocsi szált fel a vonatra és helyet foglaltak egyik harmadoszlályu fülkében. Az éjjeli utazás unalmasságát azzal akarták elűzni, hogy kártyát vettek elő és ferbliztek. A szerencse állandóan Spitzernak kedvezett, úgy annyira, hogy három utitársát már majdnem teljesen megkoppasztotta. — Amikor a völéczi állomást is elhagyták, észrevették, hogy Spitzer hamisan játszik. Az utitársak erre neki rontottak a hamis játékosnak, agyfőbe verték és elakarták tőle venni a pénzt. Eközben a vonat a kis-szolyvai állomáshoz közeledett s menete lassubbodott. Spitzer merész elhatározással hirtelen felrántotta az ajtót és a vonatról leugrott. Szökése közben azonban az egyik utitárs elkapta Spitzer fejét, aminek következtében lebukott, a vonat kerekéi alá került s izekre tépve azonnal szörnyet halt. A három ember ekkor rémült meg. Alig állt meg a vonat, ők is leugráltak és a sötét éjben menekülni akartak. De a kalauzok és a többi utasok lefogták őket s mind a hármát átadták a csendőrségnek.

Meghívó.

A debreczeni izr. komaegyesület által az 1903. május 3-ára hirdetett közgyűlés nem lévén határozatképes, van szerencsénk nevezett egyesület t. tagjait az 1903. május 10-én vasárnap d. u. 5 órakor a „Zion“ egyesület helyiségében megtartandó tisztújítással egybekötött közgyűlésre tisztelettel meghívni. Ezen közgyűlés már a megjelent tagok számára való tekintet nélkül is határozatképes leendő. Az elnökség.

Jelenet az országházból.

A „Függ. Magyarország“ kedves jelenetet ír le az országházból: Élénk feltűnést keltett ma a Ház folyosóján Kubelik Jan és bájos menyasszonya Széll Marianna. A képviselők egész tömege tolongott az ifjupár után. Minket azonban ebből a látogatásból egy szélbali képviselőnek elmés megjegyzése érdekel. Midőn ugyanis a baloldali folyosóról is át akartak menni a képviselők az érdekes vendég látására, egy magas termetű és öblös hangú képviselő a következőket kiáltotta:

— Gyerekek, én nem vagyok babonás, nem hiszek az előjelekben; de hogy Kubelik ma a Házba jött, azt azt jelenti, hogy Széll Kálmánt nemsokára elhaggedülik. Ugy temetik, mint Dankó Pistát zenezsóval.

Egy volt nemzetipárti erre keserűen jegyezte meg:

— De legalább művész muzsikál neki!

Nyilvános köszönet.

A Bikur Cholim debreczeni betegsegélyző egyesület pénztárába a Debreczeni Első Takarékpénztár részéről 15 kor. az Alföldi Takarékpénztár részéről 10 kor. adományért ezuton is halás köszönetét fejezi ki a választmány.

Az elmúlt hét halottjai.

Az anyakönyvvezetői hivatalhoz az elmúlt héten a következő halálozási eseteket jelentették be: Iván Ferencz 6 hónapos, Olajos Lajos 16 napos, öz. Jecs Ferenczné Fodor Eszter 80 éves, Szító István 82 éves csizmadia, Nagy János 1 hónapos, Vass Erzsébet 21 hónapos, Kalóz Anna 8 hónapos, Vértesi Sára 27 éves kefégyári munkásnő, Mészáros Dániel 46 éves kertész, Kovács Mihály 82 éves hentes, Nagy József 45 éves kőműves segéd, Harsányi János 70 éves birtokos, Némethi Gábor 2 éves Tordai Jánosné Szathmári Katalin 60 éves napszámos, Kruppka Margit 3 éves, Bozsi András 71 éves napszámos, Jóga István 4 éves, Csermus Mária 9 éves tanuló, öz. Kovács Sándorné Szabó Sára 63 éves, Vékony Gyula 2 hónapos, Domján János 63 éves csizmadiamester, Sziogyártó József 3 éves, Boros Erzsébet 8 hónapos, Kónya Szabó S. 8 h. Diószegi Kálmán 7 hónapos, Czabán Jolán 10 hónapos, Mezei Erzsébet 3 napos, Kovács István 8 hónapos, Komádi János 3 hónapos csecsemő, Szalay István 58 éves allatorvos, Huszar János 10 hónapos, Marsovszky Atilla 23 éves gazdász, Glück M. 3 hónapos cs., Vezendi F. 22. e. lakatossegéd Kiss Mihály 64 éves napszámos, Fogarasi Erzsébet 6 hónapos, Dömsödi Lajosné Bányai Eszter 40 éves, öz. Szathmári Gáborné Nyilas Julianna 47 éves, Vay György 49 éves gazdatiszt, Pontyos Erzsébet 1 hón. Takár Róza 20 hón. öz. Jóga Mihályné Radiks Erzsébet 81 éves, Mag Demeter 64 éves juhász, Ménes Gábor 80 éves kisbirtokos, Klocz József 64 éves szabóm. Pozsonyi János 50 évse, Czirik József 7 éves, Erdős Eszter 14 hónapos, özvegy Csathó Józsefné, Siklenyár Viktória 50 éves, — Öz. Komlósi Lajosné Rác Julianna 63 éves és 3 halva születés, összesen 53. Mint

Naponta

érkeznek

ujdonságok

MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába

Piacz- és Szent-Anna-utcza sarkán.

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szeretheti be szükségletét, — u. m.: angol fapipák, szivar és cigaretta szipkák, sétatálcák, finom bőrúruk, pénz, szivar és cigaretta tárczák, sport és gyermek játékszerek: **football labdák, teniszhajók, labdák; valamint teljes tennisszerszerelések**; finom acél és késárúk, ollók, zsebkésék, borotváló és borotváló készülékek, háztartási különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, illatszerek, és mindenféle pipere kellekeket.

hogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 51 születést (28 fiú 23 leány) jelentettek be úgy e héten a halálozások multák felül a születési eseteket és pedig 2 vel.

Névmagyarosítás.

Weisz Andor ér olasz illetőségű debreczeni lakos nevét miniszteri engedéllyel „Vadász”-ra magyarosította.

Debreczeni rövid hírek.

Népünnepély a nagyerdőn. A kerületi tornaversennyel kapcsolatosan az intézőbizottság kurucz népünnepélyt rendez a nagyerdőn. Ez az ünnep a verseny második napján, május 22-én délután lesz. A nagyerdő egyik tisztásán fog lefolyni a népünnepély.

Postai kézbesítés a szőlős kertekben. A kertek lakói nehezen jutnak levél és más posta küldeményeikhez. Ezen a bajon segítettek. Ezután rendszeresen eszközlik a kézbesítést és pedig olyformán, hogy egy-egy kijelölt nyaralóban leteszik a postaküldeményeket és a csöszök kézbesítik minden címzettnek.

A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi biz. máj. hó 12-én délután 5 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. — **Gyilkossági kísérlet.** A debreczeni-balmazújvárosi országúton ösmeretlen tettes kétszer rálőtt Mester István szováti gazdálkodóra. A második lövés talált csak, a golyó vállába furródott Mesternek. A gyanu egy napszámra irányul, kit Mester hűtlensége miatt elűzött. A csendőrség a nyomozást megindította.

Dr. Boldisár Kálmán

Rákóczi- és a kuruczokról írott könyve lapunk kiadóhivatalában 30 filléért kapható. Megrendelhető a lap kihordói által is.

Jó tanács.

Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margit-szigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Óriási azok száma.

kik anyagi boldogulásukat a magy. kir. szab. osztálysorsjáték intézménynek köszönhetik. Őszintén örvendünk, hogy közülök igen sokan Bihari Ede főelárusítónak (Budapest, IV., Városház-utca 14.) köszönhetik szerencsésüket. Érdekelni fogja az olvasót, hogy hol nyerték azokat a nyereményeket, melyeket a nevezett főelárusító fizetett ki. Ime itt következik: Az első sorsjátékban a 600.000 koronás jutalomdíj $\frac{1}{8}$ -át Marosvásárhelyen, $\frac{2}{8}$ -át Medgyesen, $\frac{1}{8}$ -át Újpesten,

$\frac{4}{8}$ -át Budapesten. A hatodik sorsjátékban nyert 600.000 koronás jutalomdíj $\frac{2}{4}$ -ét Csikmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Bácsmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Gömörmegyében. A 200.000 koronás főnyeremény $\frac{1}{8}$ -át Pozsonyban, $\frac{2}{8}$ -át Veszprém megyében, $\frac{1}{8}$ -át Kolozsvárott, $\frac{1}{8}$ -át Czikótán, $\frac{1}{8}$ -át Alsó Fejérmegyében és $\frac{2}{8}$ -át Budapesten. A folyó év márczius 28-án nálam nyert 200.000 korona $\frac{1}{4}$ -ét Brassóban, $\frac{1}{4}$ -ét Torontálmegyében, $\frac{1}{4}$ -ét Somogy megyében, $\frac{1}{4}$ -ét Zemplénmegyében nyerték. A többi főnyeremény szintén az ország különböző helyén jutott kifizetésre. Felhívjuk a t. olvasó figyelmét Bihari Ede szerencsés főelárusító mai hirdetésére, kihez megrendelések — tekintettel a nagy keresletre — mielőbb intézendők. A huzás f. hó 22-én kezdődik. $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50 korona, $\frac{1}{4} = 3$ kor., $\frac{1}{2} = 6$ kor., $\frac{1}{1} = 12$ korona.

Fél uton nincs eredmény.

Ha czéunkat elakarjuk érni, akkor utunkból minden akadályt el kell gördíteni és nem szabad sem visszafelé haladnunk, sem megállanunk, mert akkor a megtett utat elveszítjük és célhoz sem jutunk. Bármiert küzdünk is, az eredményt sohase tudjuk az ut közepén elérni, hanem mindig csak a cél végén. Czéltudatos következetesség és erős elhatározás vezéreljen bennünket minden cselekvésünkben. Különösen ha arról van szó, hogy csekély anyagi eszközvel óriási eredményeket akarunk magunknak biztosítani. Ezt a következtetést pedig abból az alkalomból írjuk, hogy egy uri ember egy osztályon át játszott egy sorsjeggyel és most keservesen panaszkodik, hogy ha nem veszi el türelmét, akkor ma ő a legszerencsésebb ember lehetne, mert a 11. sorsjáték első osztályában ő volt az 57080. számú sorsjegynek tulajdonosa és e számot a hatodik főhuzásnál 600.000 koronával huzták ki. De ő megállt a fél uton, mert nem játszott tovább a sorsjeggyel. Annál nagyobb volt az öröme azoknak a szerencsés embereknek, a kik ő utána vásároltak meg e sorsjegyet Török A. és Tarsa bankházában, Budapesten, Teréz-körút 46., ahol egyedül a hatodik osztályban egy és fél millió koronát nyertek e czég szerencsés vevői. A sorsjegyek tervezet szerinti arai: $\frac{1}{1}$ sorsjegy 12, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3, $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér. Ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség a Török bankháznál szerezzék be sorsjegyeit, mert e czéget rendkívüli szerencse kísérí és a vevőknek minden irányban biztonságot nyújt.

A legszebb és legszerencsésebb házak egyike Budapesten a **Király bazár a Ferencziak-terén**, mely dusan aranyozott homlokzatával valóságos látványosságot képez. A főkapu melletti díszes helyiségben van a **Budapesti Takarékpénztár osztálysorsjegy eladási osztálya**.

a hol legutóbb — a mint a napilapokban is olvasható volt — rövid időközben három nagy főnyereményt fizettek ki a szerencsés sorsjegyvevőknek. Jelenleg a posta ismét özönével hozza a megrendeléseket ezen szerencsés bankháznak, miután az új huzás már május 23-án történik. Ott a legkisebb rendelést is pontosan intézik el, költséget pedig nem számítanak. Egy negyed sorsjegy ára 3 korona, egy fél 6 korona, egy egész 12 korona. Ki onnan sorsjegyet hozatott, még nem bánta meg.

A Polgári Takarékszövetkezetnél 1903. évben az eddigi évtársulatok eredményeit mindenben felülmúló sikerrel kezdte meg a VII. évtárlat működését. Az eddigi 1890 taghoz 850 új tag iratkozott be és az előző évtársulatok 53.100 törzsbetéte eddig 13.000 törzsbetéttel szaporodott. A közönségre feltűnő jó hatással volt az 1902. év mérlege, mely 40.740 korona tiszta jövedelmet tüntet fel. A szövetkezet fennállása óta kiadott kölcsönök az elmúlt április hóban tuhaladtak az 1.000.000 koronát. A tagok igényeinek könnyebb kielégítése czéljából a Szövetkezet 8 éves törlesztéses jelzálogi kölcsönöket is engedélyez.

A tisztelt

olvasóközönség figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Geadicke A. osztálysorsjeggyűjtőde hirdetésére.

Nyilatkozat.

Már 17 év óta nem iszom egyéb ásványvizet, mint a szolyvait, mert ily gyógyhatású üdítő a mi alföldi boraiukhoz legjobban hozzáillő és olcsóbb ásványvizet még nem találtam. Dr. Kozthy Gyula városi főorv. Nyiregyháza.

A szolyvai ásványvizet kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szombaton „A” bérletben. A szobaleány. Énekes bohózat.

Vasárnap d. u. Goldstein Számi. Este „B” bérletben: Bob herczeg. Daljáték.

Hétfőn utolsó előadás „C” bérletben: A szobaleány. Énekes bohózat.

Hoffmann meséi.

Tegnap Offenbach örök szép zenéjü nagy operettje került színre, jól betanult és rendezett előadásban. A mű hármas női szerepét Solti Vilma k. a. a zeneakadémia végzett növendéke énekelte. Ez a hármas szerep próbaköve az énektudásnak. Trillák,

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizs porral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsaszín, sárga színben**) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Fetpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Poudert** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor. (1)

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER

solfeggiók, staccatók, dinamikai hatások képezik az Olympia részt, nemes előadás, mély érzés és nagy alakító képesség az Antoniaét. Ezeket a nehézségeket legyőzni csak tökéletes tudásu, nagy routinnal bíró művészről képes.

A közönség rokonszenvesen fogatta a fiatal énekesnőt, kinek szép hangja és kifejezésteljes játéka után itélve szép jövőt jósolhatunk. Tegnap a baba jelenet nehézségeit még lámpa láz is fokozta. Ez az énekrész pedig biztos, nyugodt légvételt követel meg. A második részben már sokkal jobb volt és szépen rászolgált a meleg elismerésre. Kitünő estéje volt Karacsnak, kinek Hoffmann régi, jó alakítása. Tegnap hangja szépen csengett egyes helyeken meglepő hatást ért el. Mezei is szépen adta elő szerepét. Az az összbetanulás és a zenekar is dicséretet érdemel, ellenben bántó izléstelenség volt az Antonia jelenet drámai hatását a Havasi Szidi erőszakos szerepeltetésével agyoncsapni, mert nem csak az énekrészek veszttek el, de az egész felvonás vesztett hatásából. Ettől eltekintve az előadás azok közzé számítható, melyekre, egy élvezetesen eltöltött est emlékével, szívesen gondol vissza a közönség.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utócai Debreczen. Kistemplom bazár.

A költözködési időnyre ajánlják

szőnyeg, függöny, linoleum ágy és asztal terítőket,

Madrácok, Paplanok, Butorszöveteket.

— Óriási választékban. —

Szabott ár. Előzékeny kiszolgálás.

Boros Testvérek

nőidivat áruházában
 Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó
 Jó Sefirek, Batisztok, Vász- Olcsó
 Olcsó nak, Szőnyegek, Függő- Divatos
 nyók, Ágyterítő, Pipere cikkek.

Premier Kerekpárok
 leg leg
 finomabb jutányosabb
 a világ vásáron
 Árjegyzék díjmentesen
 Premierwerke Eger, Csehország

Dr. G. Schmidt
 fül- és szemorvos főlé
Fülszáj
 csak a
 védjegyvel
 a világ minden részén
 gyorsan és teljesen
 gyógyítja az összes
 süketiséget,
 fülzúgást,
 fülzúgást,
 és nagyothallást
 még idült esetekben is.
 Egyedül kapható üvegje 2fr.
Dr. Rothschnek V. Emil
 gyógyszer-tára az „Arany
 egyszerűvohoz” Debreczenben

Villanyos házi csengők
 felszerelését olcsón és szakszerűen készít **Ro-**
senberg és Hammer villany műszerészek Deb-
 eczen, Piacz u. 2. sz. a nagytemplom mellett.

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, indich voilék, douchesse szaténok, es mindennemű jó mosó **kartonok, himzett batistok, piqué ujdonságok,** továbbá **Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonal vásznak,** valamint a világhírű Schroll gyártmányu elsőrendű **chifonok,** csikós jegyű **havasi vásznak, Szepeességi Damast asztalneműk, törülközők,** ágyhuzatokra való **vászon kanavásznak, zephirek, ágy és asztal terítők, csipkefüggönyök, paplanok,** továbbá mindennemű **menyasszonyi kelengyék** pontos összeállítását elvállalom szolid olesó, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Vágó Andor-féle üzlet, főtér a nagy tőzsde mellett.

A Kondoros mellett

6 1/2 hold

ujosztásu föld

olcsón eladó.

Értekezhetni lehet a tulajdonosnál:

Dr. Mariska György ügyvédnél.

A szőlő OIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNFOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á klgm. 46 fl.
 10 és 5 klgmos zsákokban, valamint 2 klgmos dobozokban á klgmkint 50 fl.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle, biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!!

Ott, ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”
 Budapest, V. Alkotmány-u. 31 sz.

A por kapható és megrendelhető **Kontsek Gézánál** Debreczenben.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottságának f. évi 447—48. sz. végzése folytán közhírré tétetik, hogy az egyház kezelése alatt és tulajdonát képező **háztutáni és tanyaföldek** u. m.:

1. A Papp Zágonyi alaphoz tartozó 9 hold 1350 □ öl ondódi földnek,

2. továbbá ugyanazon alaphoz tartozó 19 hold 1100 □ öl ondódi tanya földnek,

3. végül a Bém-féle 13 hold 50 □ ölet tevő ondódi tanyaföldnek **1903. május 19-én d. u. 3 órakor** az egyház tanács termében tartandó nyilvános árverésen bérbe, illetve haszonbérbe kiadatni fognak, az árverési feltételek az egyház irodájában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az árverezni szándékozók azzal a megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a földek a mostani határok között képezik a haszonbérlet tárgyát.

Végre árverezni szándékozók a kiáltási ár 10%-át bánatpénzül készpénzben az árverelő bizottság elnökének kezéhez letenni tartoznak.

Debreczen, 1903. máj. 9 én.

Otrokocsi Végh János

a debr. ref. egyház gazd. g ndnoka.

„Rudolfsbad“ vizgyógyintézet.

Reichenau, Alsó-Ausztria.

Bécs-től 1 1/2 óra távolságban, Reichenau-Payerbach déli vasuti állomás.

Teljesen berendezve **hydrotherapia, villanyos gyógymód, gépies gyógyforrászat, meleg, éghajlati kezelés, szénsavas fürdő, fenyő fürdők, homok fürdő és fangóra.**

Idény: május 15-től októberig

Május 15-től jun. 15-ig kedvezmény. Ismertetést küld az igazgatóság.

Orvosi vezetés

Dr. Bittner M.
 és egy assistens.

Tulajdonos:

Waisnix J. W.
 örökösei.

NTOÓSZ

elsőrangú klimatikus gyógyhely, hidegvizgyógyfürdő (Abauj Tornam.)

Fekszik 650 méterre a tenger színé fölé, pompás fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvíze páratlan és tavaszi meg őszi időjárása kellemes. Az észszerű **hidegviz-gyógymód villanyozás, masszázs és tejjógyógyászati tanácsos** [ki télen San-Remóban gyakorló orvos] főfelügyelete alatt alkalmaztatnak. A szobaárak igen mérsékelték. Az ellátás kitűnő és olcsó. Az elő- és utóidény alatt **jelentékeny árleengedés.**

Fürdőévad máj. 15-től szeptember 15 ig.

Posta, távirat helyben. Vasuti állomás Mecenzél. Kimerítő prospektust kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

Legjutányosabb cséplési szén

a tatai brikett, tatai darabos szén,
a királdi darabos és koczka szén,
a sajoszentpéteri darabos és cséplési szén.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébettér 19.

Vezérképviselő: HEVESI GYULA Debreczen.

Blattner Gyula

értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy 102. éve alapított

üveg és porcellán üzletét,

valamint

üvegezési vállalatát

május első felében a „Lamprecht“

(volt Biedermann palotába) helyezi át. — Ennek folytán raktáron levő áru készletét a legolcsóbb áron bocsátja m. t. vevői részére.

Üzlet áthelyezés miatt!

Üzlet áthelyezés miatt!

Csodaszép

a szelíd fehér és puha arczsín, valamint az arcz szeplő és bőrtisztálanság nélkül. Ezt elérendő, mosakedjünk naponta

Bergmann liliumtej szappannal.

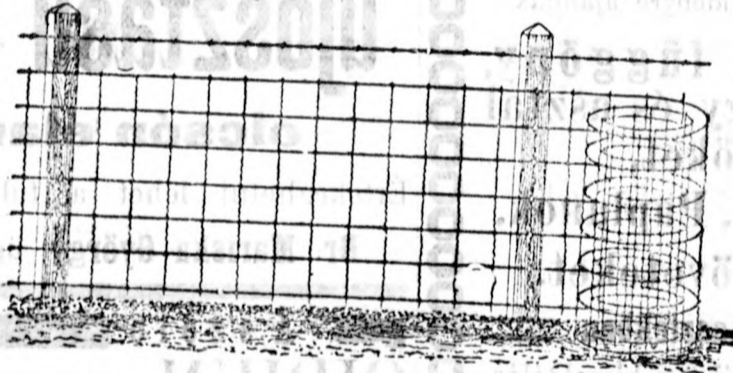
Védjegy: 2 bányász.

BERGMANN & Co. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Dmíl gyógyszerárában és Nagy Andrásnál.

Haszonbérbe kiadó

Monostor-Pályi határában, a vasut mellett egy 384 holdas birtok. Feltételek megtudhatók **Jónás Albertnél** Debreczen, Széchényi-u. 17. vagy a tulajdonosnál **Weisz József** Tisza-Adonyban.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szólótermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés gyára

BUDAPEST, VIII. kerület, Üllői-ut 48 sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát,

mint a legzelesterűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: olcsóság: 1 méter magasságu tekersekben a következő áron kapható:

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Sodronyvastagság:	1.2	1.4	1.6	1.8	2.00	milliméter.
Ár méterenkint:	40	45	55	60	65	fillér.

Körülbelül 3×5 centiméter hosszúságú lyukbősséggel:

Sodronyvastagság:	1.2	1.4	1.6	1.8	2.00	milliméter.
Ár méterenkint:	50	60	70	80	95	fillér.

Cselszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; első és alsó szélei pedig tuskések, tehát az átmászást megnehezít. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányú pedig hullámosak, a szálak összecusuzása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faduczokhoz szegzendő, horganyozott teszi azt, hogy a fonat sima és feszes marad. Nagy előny a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi az összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két tuskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — Tuskés sodrony ára méterenkint 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyráosokat, vaskeretes sodronyfonatokat és kovácsolt vasból Föld- és kavicsrostákat, magtáráblakrostólyokba való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

A legjobb szépítő szer.

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

Margit-Crém,

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arekenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhegyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 k. nagy 2 k. Margit-hölgypor (3 színben) 1,20 fl. Margit-szappan 70 fl. Margit-fogpép (Zahnpasta) Margit-arcviz 1 k. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldés után küld a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ABAD.

Kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerekkereskedésben.

Főraktár Debreczenben:

Balázs Odón, L. Kovács Nándor, Mihailovits István, Muraközy L. Rotschnek V. E. dr. gyógyszerárban. Jóna és Jóna droguériájában.

Hamisítók bíróság üldözöttek.

Csodás gyors hatású.

A párisi világiállításon „GRAND PRIX”-a legnagyobb kitüntetés.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V-dik kerület, Váci körút 32-ik szám alatt.

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐKÉSZLETEIT
14, 16, 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT s végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszaló, marokrakó és kévekötő-aratógépeit,

továbbá **aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Szerencse-óra.

Azt a sorsjegyszámot rendelje meg levelezőlap által, mely ama óra mellett van föltüntetve, a mely időben ezen hirdetést olvassa.

Az óra belsejében föltüntetett szerencseszámok kizárólag

BENKŐ bankháznál kaphatók

Budapest, Andrásy-ut 79.

Huzás: május 22-én és 23-án.

Az I. oszt. sorsjegyek árai:

1/8 1.50 k. 1/4 3.— k. 1/2 6. k. 1/1 12.— k.

A mi vevőink azon előnyben részesülnek, hogy befizetéseiket **postatakarékpénztári cheque** útján, tehát **költségmentesen** teljesíthetik.

Dr. Csabay Uj Kálmán

május 4-én elutazott Karlsbadba, ottani orvosi gyakorlatát újból megkezdeni. Ottani lakása: **Karlsbad, „Wellington” ház, Schlossbrunn** mellett.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmazzatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél** Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Javallatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedései, valamint vérszegénység stb. Ellenjavallat: **aszkr.**

Gleichenberg gyógyhely

Alkalikus muriatikus források: **Constantin** és **Emma** forrás, alkalis-muriatikus szénsav, János forrás: tiszta szénsav, Klausen forrás; savó, sterilizált tej [száraz táplálás] kefir, források belélegzés, fenyőtűgőz belélegzés, mindkettő külön kabinokban, légzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványvíz és pezsgő meleg fürdők, fenyőfü és aczélfürdők. Nagy vitzgyógyintézet, terepkura. Lány. langyos meleg, pormentes, szélcsendes levegő, erdős fensíkon.

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és kocsik megrendelések

az igazgatóságnál **Gleichenberg.**

Saison máj. 1-től szeptember végeig.

Kávéház átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a

Páris kávéházat

a mai napon átvettem s azt holnap, **május hó 10-én, vasárnap**

ünnepélyesen megnyitom.

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy üzletem úgy mint a multhan, most is a tisztesség határain belül vezettessek. Felhívom a polgárság szives figyelmét arra, hogy üzletem ujjlag kellemes találkozó helyül fog szolgálni mint a régebbi időben is volt. Tisztán kezelt italok és pontos kiszolgálásra nagy sulyt fektetek. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelttel

Lé v a y I z s ó

kávés.

Ö cs. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása foilytán.

A polgári jótékonycélokra szánt

XXXV-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.397 nyereményt tartalmaz készpénzben 506.880 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezkesedik.

A huzás visszavonhatlanul 1903. évi június hó 18-án fog megtartatni.

== Egy sorsjegynek ára 4 korona. ==

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker. Vordere Zollamtsstrasse 7 sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó, posta, távirada és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

MAGYAR OSZTALY
SORSJEGYEK
 a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság
 czimnyomásával, (mely intézetnél ed-
 dig a legtöbb főnyereményt nyerték)
 nálunk is kaphatók.
 Huzás már f. é.
május 22 és 23-án.

Az ELSŐ OSZTALYU EREDETI SORSJEGYEK ÁRAI : Egész a 12 kor. fél a 6 k. negyed a 3 k. és nyolczad 1 1/2 kor. A következő sorsjáték 6 osztályában a kibocsátott 110.000 sorsjegyből 55.000. vagyis az összes sorsjegyek fele 14 millió és 459.9000 koronával

kézpénzben sorsoltatik ki a sorsjegy tulajdonosok javára. NYEREMÉNYE-
 KET hármily összegben — még esedekesség előtt is — JUTALEKMENTESEN
 fizetünk ki. — HIVATALOS nyereményjegyzékeket pontosan küldünk. ERE-
 DETI JÁTEKTERVET minden sorsjegyhez mellékelünk. Ajánlatos a megren-
 deléseket **mielőbb** hozzánk juttatni, mert sorsjegykészletünket a nagy ke-
 reslet előreláthatólag rövidesen kimeríti.

Alföldi Takarékpénztár Debreczen.

Elismert legjobb s legolcsóbb
BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK
 és locomobilok
 villanyos gyuj-
 tással és szelep
 kormányzattal a
 legmesszebb me-
 nő kezesség mel-
 lett minden gaz-
 dasági czélra
 alkalmas. **Nem**
 gyorsfutók te-
 hát malomüze-
 mekre különös előnnyel használhatók. Szál-
 litja kedvező fizetési feltételek mellett
OSERS és BAUER motorgyára.
 Magyarországi vezérképviselő és raktár:
Dénes B. Budapest, VI. Váci-körut 61.
 Árjegyzék ingyen!
 Tisztességes ügynökök kerestetnek.

JBOLYAIILLATOS
MANDOLA KORPA
 ARC ÁPOLÁSRA
 LEGJOBBAN BEVÁLT SZER
MOTSCH A. és T^{sa}, BÉCS
 X.13 QUELLENG.116SZ.ÉS.1.LUGECK3.SZ.

Hirdetmény.
 A büd-szt.-mihályi ev. ref. egyház
 (Szabolcsm.) egy új toronytetőt óhajt
 csináltatni, ezért pályázatot hirdet az
 ács, bádigos és kőmives munkákra.
 Vállalkozni kívánók az építési feltéte-
 leket és tervrajzot megtekinthetik neve-
 zett egyház lelkészi hivatalánál és zárt
 ajánlataikat **május 24-ig** ugyanott be-
 adhatják, hogy az árlejtés május 25-én
 megtartható lehessen. Az ácsmunka jun.
 2-án, a bádigos munka legkésőbb aug.
 1-én és ennek befejeztével a kőmives
 munka azonnal megkezdendő.
 Kelt Búd-Szt.-Mihályon(Szabolcsm.)
 1903. máj. 4-en.
Sörös János
 ev. ref. lelkész.

Triumph-
Takaréktűzhelyek

háztartások és gazdaságok részére mindenféle kivitel-
 ben. 30 év óta a legjobbnak és legtartósabbnak el-
 ismert szolid gyártmány. A legnagyobb megtakarítás
 a tüzelő anyagban. **Takaréktűzhely különlegességek**
 szállodák, vendéglők és kávéházak részére. Árjegy-
 zéket és költségvetéseket készséggel küld. Ügyes. szál-
 lodások, építőmesterek és földbirtokosoknál ismeret-
 séggel bíró viszont eladók kerestetnek.
 v. Triumph* takaréktűzhelygyár G. Goldschmidt & Sohn
 Wels. Dö. Dö.

Rendkívüli szerencse
BIHARI EDE
 főarudájában, ahol eddig több mint
HAT MILLIÓ
 koronát nyertek.
 Sok 20,000, 10,000, 5000, 2000 koronás főnyereménnyel kívül a követ-
 kező főnyereményeket fizettem már ki:

600,000	kor. a 69,686 számra
600,000	kor. a 28,718 „
200,000	kor. a 18,445 „
80,000	kor. a 69,691 „
60,000	kor. a 23,772 „
30,000	kor. a 103,298 „
30,000	kor. a 14,199 „

továbbá f. évi március 28-án ismét
200,000 koronát a 28,632. számra

Az I. osztályu sorsjegyek ára :
 egy nyolczad (1/8) —.75 frt vagy 1.50 k. | egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— k.
 egy fél (1/2) 3.— „ „ 6.— „ | egy egész (1/1) 6.— „ „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvételt vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében kül-
 dök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyeremény-
 jegyzéket huzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit — minthogy a huzás
 már f. hó 22 én kezdődik — **mielőbb**, de mindenesetre
f. évi május hó 22-ig
 alóírt szerencsés föelárusítóhoz juttatni.
BIHARI EDE
 Budapest, IV. Városház-utcza 14.
Huzás már f. hó 22-én.

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

Megérkeztek

a szebbnél-szebb

Karton,
Franczia-batiszt,
Zefir,
Himzett és ajour batiszt,
Ruha-vászon,
Selyem-zefir,
Düsesz-szaten

mosónvárikelméink
= óriási választékban =

Bosznay J. és Társa

divatáruházában
Debreczen, Kossuth-u. 5. (2)

Csak jómosó és elsőrendű minőségek!

Debreczen és vidékén a legnagyobb hangszerkészítési műhelye és vállalata.

Komáromi M.

Mindennemű hangszer készítő. Főter 41. sz. I. emelet. Főtözsdevel szomben.

CZIMBALOM

(hangolását is) legnagyobb raktára. Zongora vasszerkezettel, 10 évi jótállással, 3 havi ingyen tanítás. Iskolahegedű 6 kor.tól feljebb, finom mesteri hegedű 1000 koronáig. **Mindennemű hangszerekből nagy választék.** Kitűnő, tartós, kellemes hegedű- és czimbalom hurok és mindenféle alkatrészek. A legkomplicáltabb javításokat is felelősség mellett, művészi szakértelemmel készítik, régi hangszert veszek vagy cserélek.

ZONGORA hangolását rövidre vágását vagy bármennemű javítását a legképzettebb szakértelemmel felelősség mellett jutányosan készítem. Vidéki hangolást soron kívül.

Kolbeck HARSFA szállodája

BÉCS, 10. kerület. Laxenburgerstrasse 19.
A déli és az államvasuti indóház mellett — a közúti villamos vasut megálló helye minden irány felé. Barátságos polgári új berendezésű ház. Villamos világítással, fürdővel és mérsékelt árakkal. Kiszolgálás és világítás nem lesz különösen számítva.

Kolbeck Ferencz
szállodás.

Üzlet átalakítás miatt
a legfinomabb

férfi kalapok és nyakkendők
rendkívül leszállított árban
kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műiparáru üzletében.

Klimatikus Szolyva-Hársfalva Hidegviz-gyógyintézet
(Bereg megyében.)

Posta és távirta a fürdő telepen.
(Vasuti állomás.)

Elsőrendű cigányzene.

Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes savanyuvíz és fürdők. **ez idén újonnan és czélszerűen átalakított sós és fenyőbelégzési intézet,** villany massage, természetes melegtej, juhsavó, mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Járványmentes hely. Gyógyszertár.
Állandó fürdőorvos. Két vendéglő.

Kitűnő ellátás és lakás.

GYÓGYJAVALLATOK:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz) gége, hörg, és tüdőhurut, emésztetlenség, máj és lépdagánatok, vishólyaghurut, specifikus s görvéllyes csontbá talmaknál. Mindenféle idegban-talmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vértbajok, köszvény, görvélly, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehér folyás, sápkór, havi zavarknál.

Idény májustól októberig.

Prospektussal s egyéb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére.
Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó izü.

Több mint 2000 orvosi előismerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravallo-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben **2 kor. 40 fillérért**
1/1 " " **4 " 40 "**

ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzensgel-Apothek
in
A. Thierry in Pregrada
am Röhlsch-Sauerbrunn.

Miért szenved ön??

Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeáti is elkerülheti, ha a

valódi

THIERRY A.-féle Centifolia kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalom enyhítésében utólrhetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazhat : a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncnak ese eiben, tovább a mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvevességéknél, vágás, szuras, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl : üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinöves, képződmény, karbunkulus és ráknál; v gre pokolvar, körömméreg, körömgnyülés, a lábna járás közben történt kisebelése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. ese eiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 ko . 50 fill. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzensgel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve.

Gyógyszerész A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólrhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régiebb, annál jobb, nem árt a szárnak a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak hasznátalannul elprédáljuk a pénzt, haem mindig tartison minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbizható, a mellett tartalmatlan szerből A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Czim :

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzensgel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Csipkefüggönyök

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

tisztítását

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

a szélek elrongálása nélkül

Széchenyi utca 42.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei pünkösdi

országos vásár

a kereskedelmi m. kir. miniszterium 11133. sz. engedélye folytán nem május hó 28-tól június hó 1-ig, hanem ezen évben kivételesen 1903. évi május hó 14-től május 18-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra — május hó 14 étől csütörtökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve.

Temesvár, 1903. április 28-án

A városi főkapitányságtól

Bandl Rezső, főkapitány.

Bánati ló, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi és iparvásár.

Jód-fürdő

Felső-Bajom (Bázna).

Jód és bromtartalmu sósfürdő Kisküküllőmegyéhen (Erdélyben.)

Fekszik 291 méter magasan a tenger színe felett.

A felsőbajomi (báznai gyógyfürdő) számos jód bromtartalmu ásványvízforrásai következő betegségek-nél találtak kitűnő gyógyhatásuaknak: Mindennemű **görvélykóros betegségek-nél** (scrophu.osis), **isületi és izomesuz, öszvény, angolkóros bajknál, Syphilisnél, a higany hosszú használata után beállott mérgezésnél, ischiás és neuralgia, krónikus bőrbetegségek-nél** (ekcema, lupus, psoriasis), valamint **idült női bajknál**. Az 1901. évben dr. Hankó Vilmos tanár által analizált báznai Ehrlich és Károly forrás, valamint a fürdőiszap következő véleménnyel lett kísérve: a báznai Ehrlich és Károly forrásvízek a legkiválóbb jód és bromtartalmu sósvizek közé tartoznak. — Jód-, brom- és konyhasóftartalom tekintetében föltte állanak az európaszerte ismeretes halli-ivonici és kreuznachi vizeknek. A mi országunkban báznai iszaphoz hasonló, oldható sókban, konyhasóban, vasban, szerves savakban gazdag iszap nincsen. Gyógyeszközök (tényezők): meleg és hideg kádfürdők, valamint hideg tükörfürdők és rézfürdők, meleg és hideg iszapfürdők, ivókura, villanyozás és massage. A fürdő Medgyes m. kir. vasuti állomástól háromnegyed órányira fekszik, szőlőhegyek és erdők által körülövedett, szelek ellen védett kies völgyben. Naponként postaközlekedés Medgyessel, valamint telefon a fürdőtelepen. Kényelemmel berendezett szobák, kitűnő konyha mérsékelt árakkal. Elő és utóidényben mérsékelt árak. Újonnan épült és kényelemmel berendezett **kádfürdők. Prospektus kívánuatra ingyen** A fürdő megnyitása **június 1-én** történik. Állandó fürdőorvos **Laám Albert dr.**

A fürdőigazgatóság.

A XII-ik m. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsj. 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizetettek ki.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „	260000
2 „	100000
1 „	90000
2 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	50000
1 „	40000
5 „	30000
3 „	25000
8 „	20000
8 „	15000
36 „	10000
67 „	5000
3 „	3000
437 „	2000
803 „	1000
1528 „	500
140 „	300
34450 „	200
4850 „	170
4850 „	130
100 „	100
4350 „	80
3350 „	40
55000 nyer és jut. összesen.	14,459.000

Felhívás

a XII-ik

magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencsése
óriási!

A következő főnyereményeket fizettük ki eddigelé b. ügyfeleimnek:

600000 kor.	62551. sz.
400000 „	33464. „
400000 „	11112. „
400000 „	28916. „
100000 „	42758. „
100000 „	49878. „
100000 „	87991. „
70000 „	60912. „
60000 „	17357. „
60000 „	78863. „
60000 „	82528. „
60000 „	97263. „
30000 „	6920. „
30000 „	38691. „
30000 „	90664. „
25000 „	23481. „
25000 „	30049. „
20000 „	28950. „
20000 „	33402. „
20000 „	35862. „
20000 „	44410. „
20000 „	60781. „
20000 „	78848. „
20000 „	88974. „
15000 „	57734. „
15000 „	77950. „
15000 „	82506. „
24 á 10000 K	= 240000
46 á 5000 „	= 230000
292 á 2000 „	= 284000
599 á 1000 „	= 599000
883 á 500 „	= 441500